

Akti
Opće skupštine Reda propovjednika
Rim, 2010.

Opća skupština je održana od 1. do 21. rujna 2010.
pod predsjedanjem Učitelja Reda brata Brune Cadoréa.

Ovdje donosimo izabrane ulomke,
a cjelovito se izdanje nalazi na web stranici Reda:

www.op.org/fr/official-documents

S francuskoga, engleskoga i španjolskoga
preveli fr. Srećko Koralija i fr. Anto Gavrić

II. POGLAVLJE

PROSLOV

SLUŽBA PROPOVIJEDANJA

Propovijedanje i znak identiteta Reda

50. Postoji mnogo dominikanskih obilježja: habit, grb, pas s bakljom do Dominikovih nogu. No, postoji samo jedan znak identiteta, genetski kod, članova Reda, Dominikanske obitelji: to je propovijedanje za spasenje ljudi (Temeljna konstitucija, KKN, IV), služba Riječi (*officium Verbi*), poslanje evangelizacije. Opća skupština u Rimu htjela je podsjetiti cijelu Dominikansku obitelj, klauzurne sestre, braću, apostolske sestre i dominikanske laike, na ovaj naš znak identiteta dok se približavamo Jubileju 2016. godine. Monahinje, koje su prvotno posvećene molitvi, sudjeluju u službi propovijedanja slušajući Riječ, slaveći je i navješćujući Evanđelje primjerom vlastitog života. Isto se tako i braća suradnici ucjepljuju u službu propovijedanja pomoću vjernog obdržavanja svojih zavjeta u Redu.

Četvrti lateranski koncil izrazio je žaljenje što „nitko vjernicima ne dijeli kruh Riječi“. Dominik je uvidio da je baš tu korijen zala Crkve njegova vremena te je odlučio da to bude njegovo poslanje i poslanje njegovih sljedbenika. Bilo je to proročko nadahnuće, jer je propovijedanje Radosne vijesti početak postupka koji vodi prema vjeri, prema obraćenju Evanđelju, prema oblikovanju kršćanske zajednice, prema očovječenju života na Isusov način. To i dalje ostaje posebno poslanje Reda u Crkvi, kojoj je i samoj potrebna evangelizacija, i u svijetu udaljenom od (takvih) mogućnosti, ali također ispunjenom besmisлом i patnjom. Važnost našeg poslanja zahtijeva od nas dobro korištenje Riječi i riječi (u molitvama za propovjednika u starom dominikanskom misalu prva je molitva bila za dobivanje milosti propovijedanja, a druga za spretno korištenje riječi).

Od početka si trebamo posvijestiti da je bilo mnogo oblika propovijedanja i evangelizacije u dominikanskoj tradiciji: homilija i poučavanje, usmena i pisana riječ, umjetničko izražavanje, virtualna komunikacija, međusobni dijalog, svjedočenje životom... Kako se propovijedanje ne bi svelo samo na govor i propovijed, već je Humbert iz Romansa govorio o „propovijedanju izvan propovijedi“; također se želimo podsjetiti da naviještanje Evanđelja izrijekom treba biti glavna motivacija na svim područjima; na taj način da u svim segmentima poslanja Reda tražimo načine naviještanja Evanđelja. To od propovjednika prvotno zahtijeva vjeru u Evanđelje, poput Marije „koja je slušala Riječ“. To također traži otvorenost dijalogu i spremnost davati riječ drugima.

Propovijedanje i dominikanski život

51. Propovijedanje nije samo neka funkcija, posao ili zadaća. Za Dominikansku obitelj propovijedanje je način življenja, životni stil, to je uistinu apostolski život koji je Dominik želio sebi i svojim sljedbenicima. Osnovno obilježje dominikanca nije samo briga za puko vođenje propovjedničkog života, nego taj život sam treba biti propovijedanje, život koji propovijeda. Dominik je svoju zamisao ostvarivao u službi propovijedanja. To je bio *propositum vitae* koji je predstavio na odobrenje papi Inocentu III. i papi Honoriju III. Tako da su svi elementi dominikanskog života nadahnuti Riječju i trebaju smjerati prema takvome poslanju.

To nadahnuće i takva usmjerenost omogućuju nam da govorimo o molitvi i dominikanskoj liturgiji, o kontemplaciji i dominikanskom studiju, o dominikanskom samostanskom opsluživanju, o dominikanskom zavjetovanju evanđeoskih savjeta. Propovijedanje oblikuje naš život. To objašnjava tijesnu vezu između vitalnosti dominikanskog života i oživljenosti poslanja Riječi u Redu. Kada je evanđeosko poslanje živo, svi elementi našega života su oživljeni: molitva, kontemplacija, studij, uzajamni dijalog, bratski život. I kada su svi ti elementi živi, živo je i evanđeosko poslanje.

Dominikansko propovijedanje je teološko i proročko naviještanje Evanđelja, prenošenje milosti potrebnima i zapostavljenima u našem svijetu. Naviještamo otajstvo spasenja koje se objavilo i ostvarilo u raspetom i uskrsnom Kristu. To naviještanje poučava, dira, liječi, raduje i prosvjetljuje različite stvarnosti, kulture, vjerske tradicije i traži od propovjednika trajno vježbanje milosrđa i suosjećanja. To propovijedanje istodobno oživotvoruje kršćansku nadu u konačnom ostvarenju koje Bog želi za stvorenje i čovječanstvo.

Propovijedanje i zajednica

52. Dominik je službu propovijedanja shvaćao tako važnom da ju je želio povjeriti zajednici. Od samih početaka se zbog propovijedanja zajednici dodijelilo nekoliko važnih funkcija: prvo, jamčiti trajnost i ustrajnost propovijedanja i ne prepuštati ga pojedincima; drugo, podupirati braću i sestre u inicijativama i apostolskim zadaćama posebice u trenucima umora, obeshrabrenja i kušnje napuštanja; treće, evanđeoskim životom koji prati molitva, siromaštvo, razdioba dobara, bratski život, solidarnost sa siromašnima i sa žrtvama, svjedočiti istinu i preobražajnu učinkovitost Evanđelja koje se propovijeda; četvrto, međusobno si pomagati u osluškivanju vapaja ljudskoga roda.

U tom smislu, članovi dominikanske zajednice moralno su obvezni na evanđeoski put, kako ne bi narušili poslanje propovijedanja i samu njegovu poruku. U samim se počecima Reda tražilo od kanonskih vizitatora da razriješe službe braću čije ponašanje nije bilo u skladu s propovijedanim Evanđeljem. Zajednica „Hispaniola“ i propovijedi Antona Montesinosa, čiju 500-tu godišnjicu slavimo, savršeni su primjer bitnog odnosa zajednice i propovijedanja, proročke snage dominikanskog propovijedanja koje se nažalost nije uvijek očitivalo jednakom evanđeoskom snagom.

Naše propovijedanje, koje se temelji na bratskom zajedništvu, različitosti i dijalogu, treba biti znak ozdravljenja u Crkvi i svijetu pogođenom podjelama, sukobima i neprestanim polarizacijama.

Propovijedanje i dominikanska formacija

53. Humbert iz Romansa često je govorio: „Jedini Učitelj propovjednika je Duh Sveti“. Bez sumnje, propovjednikom se ne rađa nego se postaje. Točnije, glavna zadaća cijele dominikanske formacije je „oblikovati dominikanca propovjednika“. Zbog toga, žar prema propovijedanju treba biti prisutan već na samom početku otkrivanja poziva. Naravno, motivacije za poziv nisu na početku jasne i konačne. Prolaze mnoge filtere tijekom života. Ali, ako revnost za propovijedanje nije prisutna već na samom početku formacije kandidata, može se posumnjati u sigurnost kandidatova odabira poziva za Red propovjednika. Propovijedanje braće je već od početaka Reda najveća i najdjelotvornija promocija dominikanskog poziva. Propovijedanje u dominikanskim crkvama privuklo je većinu novih kandidata; primjeri Jordana Saskog i Reginalda Orleanskog još su uvijek paradigme.

Propovijedanje treba biti kriterij, mjerilo i model tijekom cijeloga razdoblja formacije i u programima trajne formacije. Izazovi formacije danas se podosta razlikuju u različitim entitetima Reda, zbog različitih kulturalnih, socijalnih, političkih i ekonomskih okolnosti naroda i kontinenata. O tome treba voditi računa kada se radi o formaciji dominikanskih propovjednika. Bez sumnje, svjesni smo da oblikujemo dominikance za međunarodno poslanje, za sveopću Crkvu i to u globaliziranom svijetu. Iako se dobro osjećao u Osmi, zatim u Fanjeauxu te poslije u Toulousi, Dominik nije odstupao od ideje da njegova želja za ostvarenjem Reda propovjednika prijeđe granice biskupije i postane univerzalna. Dominikansko propovijedanje je eklezijalno propovijedanje (in medio Ecclesiae), ali Dominik ga nije htio ograničiti na područje neke biskupije, samostana ili pak klaustera kanonika. Želio je da bude univerzalno.

Propovijedanje i studij

54. I studij, kao i drugi elementi dominikanskog života, od početaka Reda ima bitno apostolski karakter; on je dio dominikanske kontemplacije. Albert Veliki, Toma Akvinski, Katarina Sijenska, Francisco de Vittoria, Bartolome de las Casas... živi su primjeri studija kao slušanja vapaja svijeta i kao gorljivoga traženja Istine. Kontakt s patećim čovječanstvom pomogao im je da razbiju barijere jednoga jedinog mišljenja.

Ljudsko srce žudi za Bogom. Postoji svojevrsna nesigurnost u potrazi za istinom. To je pomoć za propovijedanje kako bi onaj koji kontemplira prenosio ono što kontemplira. U tom smislu, studij nije samo neka akademska vježba dijalektike ili retorike, niti je svrha samome sebi, posvećen samo gomilanju znanja i spoznaja. Svrha dominikanskog studija je propovijedanje. „Kuća studija“ je „kuća propovijedanja“.

Dominik, evanđeoski muž (vir evangelicus), zajedno s braćom, od početka je smatrao propovijedanje polazištem i svrhom studija. Dominik je slušao i s vjerom pomno tražio Riječ Božju, bio je pozoran na gibanja u Crkvi, a posebnu pozornost pridavao je kulturama koje su se pojavljivale u njegovo vrijeme. U odnosu s ta tri oblika osluškivanja, studij nam omogućuje poniranje u Pisma, jača kontemplaciju koja nas

preobražava u Božje prijatelje te nas razbuđuje za „*quaestiones disputatae*“ – prijeporna pitanja – o pravdi, miru, ljudskim pravima, trpljenju siromašnih, odbačenih te o žrtvama koje nas pozivaju. U isto vrijeme, studij i traženje Istine se preoblikuju u vježbanje milosrđa i suosjećanja.

Sveti Dominik i prva braća studirali su kako bi ušli u kontakt s herezama i kako bi s njima raspravljali i razgovarali na temelju filozofskih postavki onoga vremena. Studij je i danas potreban Redu, ne samo radi poučavanja, nego povrh svega za službu evangelizacije, za dijalog s kulturom. Budući da je svijet polje u kojem se sije Riječ Božja (Mt 13,18), naš se studij treba ostvarivati u dijalogu s aktualnom kulturom, s drugim religijama, i treba uvijek biti na pomoć najsiromašnijima i odbačenima. Bez pomnog proučavanja svijeta ne bismo mogli biti njegovi sugovornici i evangelizatori.

Kao što upućuje „Povjerenstvo za propovijedanje“ u pismu upućenom Redu 2008. godine, potrebno je oslušivati svijet prije propovijedanja. Vjerojatno je sveti Vinko Fererski želio upravo to kada je govorio o „propovijedanju iz tišine“. Živimo u složenom svijetu u kojem se gubi osjećaj smisla. Zbog toga, propovjednik treba s pozornošću slušati kulturalne značajke našega svijeta i prepoznavati znakove vremena.

Promatrajući aktualni svijet, čovječanstvo se svaki put osjeća zabrinutijim za svoju budućnost. Unatoč napretku znanosti i tehnologije i njihovih doprinosa ekonomskom razvoju i dostignućima, ljudska obitelj ne uspijeva biti integralna. Veliko siromaštvo, nepravdne nejednakosti, isključivanja i diskriminacije, krvavi sukobi, porast žrtava, ekološke katastrofe, teška bioetička pitanja... nastavljaju zabrinjavati naše društvo. Ekonomska kriza je zahvatila i najbogatije države i na taj način utjecala na slabljenje svjetskoga gospodarskog sustava. Kulturalni val sekularizma i zaborav transcendencije stavljaju mnoge osobe, posebno mlade, u opasnost gubitka smisla života. Društvo blagostanja je bogato društvo po položaju ali oskudno smislom, bogato medijima ali oskudno svrhom, bogato politikom ali oskudno mistikom. I takav model društva blagostanja predstavlja se u medijima kao paradigma svim drugim društvima. Naša evangelizacija je pozvana raskrinkavati sve te idolatrije.

Nedvojbeno, postoje i ohrabrujući znakovi vremena. Pojačana osjetljivost za ekološke i ekonomske probleme; razmišljanje mnogih o pravdi, miru, ljudskim pravima; duh solidarnosti i dragovoljnost; oživljavanje osjećaja za mistično i nostalgija za religioznim iskustvom; duh dijaloga između kultura i religija; jamstvo demokratskog ponašanja... sve su to znakovi koji potiču nadu i pozivaju na povjerenje prema kulturi života. To su znakovi koji nas potiču da nastavimo činiti od dominikanskog propovijedanja „propovijedanje milosti“ (*praedicator gratiae*).

Dominikanski studij ne može zanemarivati te „*quaestiones disputatae*“ – prijeporna pitanja – aktualnog svijeta. Suočen s ovakvom situacijom, Red pred sobom ima izazov da gorljivo i s povjerenjem obnovi žar za propovijedanjem Evandjelja kao poruke nade. Radi toga treba ponovno hrabro preuzeti svoje apostolske prioritete.

Propovijedanje i nasljedovanje Isusa

55. Isus je na zemlji bio putujući propovjednik. Dominik je želio nasljedovati Isusa istim načinom življenja, kao putujući propovjednik. Dominik odlazi iz Osme i, prije negoli

susretne nove stvarnosti, odlučuje da se neće vratiti u Osmu nego tražiti nove odgovore. Tako kreće na dugi osobni put koji ga vodi k osnivanju novog Reda propovjednika. Temeljni projekt (*propositum vitae*) te nove ustanove je propovijedanje koje se ostvaruje polazeći od zajednice. No, u tome projektu Dominik je smatrao neporecivim svjedočenje evanđeoskoga života, vjerno nasljedovanje Isusa – *sequela Christi*. Taj način evanđeoskog života koji je Dominik prihvatio za sebe i za svoje sljedbenike, razlikovao se od uobičajenih modela u Crkvi i u kršćanstvu toga vremena. Evanđeoskim životom Dominik se približavao malenima i siromašnima kojima je prvotno namijenjeno Evanđelje.

Dominik promatra snagu kojom vjernike privlače propovjednici što žive po Evanđelju. I odlučuje započeti službu propovijedanja koju povezuje s evanđeoskim životom. Oponašajući i nasljeđujući Krista, naviješta Evanđelje kao riječ milosti, milosrđa i suosjećanja. Prva dominikanska zajednica u Americi vjerno je preslikala taj oblik putujućeg propovijedanja s evanđeoskim životom.

Uspješnost propovijedanja traži sklad svih elemenata koji oblikuju nasljedovanje Isusa. Glavni, međusobno skladni elementi našeg zajedničkog života, kao što je molitva i studij, zajedništvo života, obdržavanje evanđeoskih savjeta, samostansko opsluživanje vitalni su i nenadomjestivi za dosljednu i plodnu službu propovijedanja.

Humbert iz Romansa rekao je da nije isto propovijedati i držati govore. Govor se može naučiti napamet i ponavljati, ili se može pripremiti uz pomoć dobre teološke biblioteke. Ali pravo propovijedanje moguće je samo na temelju iskustva vjere, na temelju vjerničkog iskustva, na temelju vjerodostojnog iščitavanja stvarnosti. Stoga, biti propovjednik pretpostavlja život na Isusov način – stvarnu *sequela Christi* – sa svim elementima koji prožimaju i hrane kontemplativnu i vjerničku dimenziju propovjednika.

Propovijedanje i upravljanje

56. Poslanje propovijedanja je specifična svrha našega Reda, našega života i poslanja. Treba također biti i svrha ili konačni smisao upravljanja, obnašanja vlasti i poslušnosti. Stoga se apostolska dimenzija ne smije izgubiti u upravljanju, kada se radi o poticanju braće i zajednica na ostvarenje apostolskih prioriteta te na osnivanje novih ili dokidanje pojedinih apostolskih poslanja. Propovijedanje treba također biti motiv i konačni kriterij u izvršavanju poslanja. Isto tako, poslušnost u Redu je povrh svega poslušnost poslanju koje nam daje zajednica. To je poslušnost koju smo obećali na zavjetovanju u Redu propovjednika.

Zapostavljanja autoriteta i upravljanja neizostavno pridonose slabljenju života i dominikanskog poslanja. Odgovornost u upravljanju je odgovornost prema poslanju propovijedanja. Ipak, u kulturi autonomije i demokratskih načela treba ponovno promišljati i tražiti nove načine za obnašanje autoriteta i poslušnosti. Izvršavanje vlasti i poslušnosti u dominikanskom životu, već od Dominikova vremena, shvaća se jedino na temelju zajedničkog dijaloga. To je prvi zakon dominikanske uprave koji je Dominik želio za svoju braću.

Od vremena svetog Dominika, braća su živjela po samostanima i kućama, organizirala su se po provincijama i birala Učitelja kao znak i sredstvo jedinstva Reda (KKN 396). Te tri institucije imaju posebno značenje i čvrst su temelj zajedničkog života i poslanja propovijedanja. Svjesni promjene zahtjeva i okolnosti poslanja smatramo da je potrebno ponovno ispitati strukture koje podupiru naše poslanje: pojednostaviti ih, pojasniti i definirati način upravljanja.

Propovijedanje i ekonomija

57. Dominik Guzman nam je u naslijeđe ostavio siromaštvo te je na smrtnoj postelji upozorio svakog brata koji bi prekršio sveto siromaštvo; u Dominikovim riječima tada nije bilo moraliziranja već gorljivosti prema propovijedanju. Evanđeosko siromaštvo je bilo i nastavlja biti uvjet evanđeoskog poslanja. Bez sumnje, svakodnevnica nas podsjeća da nam je novac potreban za život, formaciju, poslanje, za naše institucije... To nam nalaže da mislimo i uvijek ponovno promišljamo izazov evanđeoskog siromaštva, obvezuje nas da tražimo uvijek nove i značajne oblike siromaštva. Traženje donacija danas je novi oblik prošnje.

Prisjećanje na početke može nam pomoći u traženju: „Sve što imaše bijaše im zajedničko“ (Dj 4, 32). Osnivajući Red propovjednika, Dominik je htio obnoviti ideal apostolskog života. Osmislio je model propovijedanja u kojemu se ne govori samo riječima, već svjedočenjem evanđeoskog života na osobnoj i zajedničkoj razini. Temeljna sastavnica tog evanđeoskog svjedočenja bila je bratska raspodjela dobara i službi, zajednička ekonomija, dijeljenje svega: talenata, kulturnog i duhovnog naslijeđa, ljudskih i materijalnih resursa... Sve u službi svjedočenja svijetu novoga čovječanstva koje želi Otac i koje se ostvarilo u Kristu po Duhu.

Danas smo pozvani upravljati ekonomijom na temelju navedenih pretpostavki evanđeoskog siromaštva. Trebamo stalno preispitivati poimanje siromaštva, i povrh svega, svoje korištenje kulturnim i materijalnim dobrima i svoj pristup njima: novi oblici prošnje, razmjene dobara, posebice u ovom vremenu u kojemu postoji rizik privatizacije našega redovničkog života. Pozvani smo na prihvaćanje novih oblika jednostavnosti života u svijetu koji je paradoksalno okarakteriziran bezočnim rasipanjem i nehumanim siromaštvom. Povećana svijest o ograničenju prirodnih resursa našeg planeta, čini zavjet siromaštva znakovitijim u redovničkom i dominikanskom životu. U tom kontekstu pozvani smo biti svjedocima Evanđelja, koje nas oslobađa od tolikih lažnih idola i poziva nas da se ispravno koristimo materijalnim dobrima, svojom duhovnom i kulturnom baštinom ravnajući se prema kriterijima Kraljevstva Božjeg, a ne onog zemaljskog.

U korištenju i upotrebi materijalne, duhovne i kulturne baštine, evanđeosko siromaštvo nas poziva da živimo od vlastitog rada kao i svi ljudi, da s umjerenošću i ozbiljnošću reguliramo osobne navike, da dijelimo svoja dobra ne stvarajući privatne ekonomije, da sve svoje naslijeđe stavimo u službu odbačenih i siromašnih, da sve svoje ljudske i ekonomske resurse stavimo u službu propovijedanja.

Zavjeti, Konstitucije i naš život

58. Knjiga konstitucija predstavlja najbolji nacrt dominikanskog života. Ona nije nešto nepoznato našem životu. Predstavlja srž dominikanskog života i poslanja te odražava njihov međusobni odnos. Knjiga konstitucija jasno izriče naš poziv i oslikava poslanje propovjednika istine, milosti i milosrđa, koji slijede Dominikove stope. Skupština je htjela istaknuti neke kriterije koji su potrebni za potpuno ostvarenje našeg života i poslanja u različitim područjima Reda i, povrh svega, neke kriterije za suradnju između različitih entiteta Reda i Dominikanske obitelji.

Konstitucije koje držimo u rukama prigodom polaganja zavjeta pokazuju ono što uključuje zavjetovanje u Redu propovjednika. Mi smo propovjednici po pozivu i zavjetima. Prema onome na što se zavjetujemo, propovijedanje nije samo puka obveza. To je naš identitet, naš razlog postojanja, naš poziv. Propovijedamo, ne iz obveze, po izvanjskoj i stegovnoj naredbi, nego po apostolskom žaru jer ne možemo napustiti propovijedanje: „Jao meni ako evanđelja ne navješćujem“ (1 Kor 9,16).

Ovdje su u igri dvije stvari: prvo, suvislost glede naših zavjeta, s javnom i svečanom riječju koju smo izrekli pred Crkvom i svijetom; drugo, vjernost našem poslanju propovjednikâ. Život bez ostvarenog poslanja promašen je i prazan. Stoga priliči biti pozoran na savjet što ga je dao Humbert iz Romansa već u XIII. stoljeću: „Pojedina braća ne propovijedaju jer se cijelo vrijeme pripremaju za propovijedanje.“ Sa zahvalnošću se sjećamo naše bolesne i starije braće koja ostaju vjerna propovijedanju dajući hrabro svjedočanstvo svojim evanđeoskim životom.

Kako život prolazi, gledamo unatrag i postajemo svjesni onoga što je vlastito dominikansko u našem životu: dominikanska vlastitost je, nedvojbeno, propovijedanje i evanđeoski život.

III. POGLAVLJE

NASLJEDOVANJE KRISTA (De sequela Christi)

Kontekst i redovnički život

59. Prepoznamo da nas je Isus Krist kao braću propovjednike pozvao na iskustvo Boga, da hodimo s Njim. To je isti Gospodin koji je pozvao brata Dominika i prvu dominikansku zajednicu na otoku Hispaniola u Novome svijetu. Ta iskustva traže nove odgovore pred različitim i izazovnim stvarnostima. Današnji „Novi svijet“ i od nas zahtijeva proročko i kreativno propovijedanje, koje podržava suvisao zajednički život.
60. [Molba] Zahvaljujemo Bogu za naše zajednice koje se zauzete u dijalogu s današnjim muškarcima i ženama, posebno s odbačenima, zbog nerazumijevanja, prijetnji pa sve do rizika za vlastiti život. Molimo svu braću da ih solidarno i bratski prate, prema njihovom vlastitom kulturalnom, eklezijalnom i socijalnom kontekstu.

61. [Poticaj] Potičemo naše zajednice da uvedu spomendan na 15 godina mučeništva brata Pierrea Claveriea, ubijenog u Alžiru 1. kolovoza 1996; 30 godina mučeništva naših dominikanskih sestara iz Maryknolla, Ita Ford i Maura Clark, žrtava u Salvadoru 2. prosinca 1980. (ACG Rim 1983., br. 254); ubojstvo brata Carlosa Moralea 20. siječnja 1982. u Guatemali; 26 (13 braće i 13 sestara) mučenika u Kongu u 1964. i strijeljanje brata Dominika Barača u Hrvatskoj 17. studenog 1945.

Zajednički projekt

62. [Naredba] Sa željom da iz našeg života uklonimo svaki element privatizacije, relativizma i klerikalizacije, ali da također prepoznamo i podržimo istinske karizme braće te da vratimo prvotni osjećaj naših zajednica koje su *domus praedicationis*, naređujemo da se u izradi, izmjeni i prilagodbi zajedničkih projekata (KKN 311 § II) svakog samostana ili kuće vodi računa o sljedećem:

1. Analiza nutarnjih i vanjskih stvarnosti polazeći od matrice SWOT¹ - jake i slabe strane u svim aspektima života, kao i perspektive i rizike, s ciljem da se utvrde gledišta koja trebamo poboljšati, kao i ona koja treba pojačati. Treba voditi računa o dvosmislenostima svijeta, ali i o prigodama koje nam se pružaju da živimo svoju karizmu (ACG Bogota 2007., II: Ljubiti svijet, br. 46-98);
2. Preispitati naš stil života uspoređujući ga s Evandeljem, Konstitucijama i temeljnim opredjeljenjima Reda na posljednjim skupštinama. To preispitivanje treba pokazati koje su zadaće i prioritetna djelovanja svake zajednice u slijedećim godinama;
3. Preispitati metode, sadržaje i učinke propovijedanja koje ostvarujemo zajedničkim životom u zasebnom kontekstu kako bismo mogli razviti odgovarajuće strategije za kreativniji, razumljiviji, vjerniji i pomirujući zajednički život u sadašnjem svijetu;
4. Predložiti strategije studija o temama kao što su dominikanski redovnički život, teološka aktualizacija, društvo znanja, globalizacija, nove tehnologije, autonomija znanosti i umjetnosti, bioetika, pravda i mir, ekologija itd., te odmjeriti utjecaj tih studija na naš zajednički život i poslanje;
5. Planirati prostor i vrijeme za pokoru i pomirenje koji jamče kvalitetu međuljudskih odnosa, toliko potrebnih u bratskom životu.

63. [Molba] Kako bi zajednički projekti bili uspješno provedeni u djelo, tražimo od provincijala i viceprovincijala, priora i supriora da na kreativan i ustrajan način provode svoju službu animiranja i poticanja.

64. [Povjerenje] Povjeravamo provincijalima i viceprovincijalima da na svojim regionalnim sastancima provjeravaju kako se provode odluke općih skupština, posebice u onome što se odnosi na zajednički život kao potporu propovijedanju.

Bratski život

¹ Analiza nazvana „SWOT“ (Strengths Weaknesses Opportunities Threats).

65. Podsjećamo da je zajednički život, prema pravilu svetog Augustina i imajući na umu da je Dominik od svoje braće tražio „zajedništvo i poslušnost“, bitni i neporecivi element naše karizme propovijedanja.
66. [*Poticaj*] Potičemo svu braću da ostvare put osobnog obraćenja kako bi aktualizirali i, ako je potrebno, pronašli smisao i nužnost zajedničkog života kako bismo izbjegli samodispensiranje od ispunjavanja zajedničkih obveza te da se ne lišavamo sreće života u zajedništvu.
67. [*Povjerba*] Budući da formacija daje nužne temelje našega zajedničkog života, naređujemo vijećima za odgoj da traže planove i načine ljudskog odgoja koji treba sadržavati i vidove kao vrijednost istine i pravde, rješavanje konflikata, timski rad i međusobni odnosi.
68. [*Molba*] Svjesni teškoća pred kojima se braća nalaze već za vrijeme prve asignacije nakon institucionalne formacije, molimo zajednice da ih primaju s posebnom otvorenošću duha i s povjerenjem te molimo starješine da budu uz njih u procesu njihova inkorporiranja i prilagođavanja (Pismo o prvim asignacijama brata Damiana Byrnea).

Evandeoski savjeti

69. Podsjećamo da su evandeoski savjeti sredstva kako bismo došli do ostvarenja svoje osobe na temelju izgrađenog odnosa prema Bogu, sebi samome, drugima i materijalnim dobrima; oni su također znak svijetu, koji je bogat u užiticima i siromašan smislom, da postoje drugi putovi prema sreći i kvaliteti života. Evandeosko nadahnuće zavjeta oslobađa nas za službe u svijetu. Ta proročka i eshatološka dimenzija zavjeta čini nas bliskima onima koji su lišeni slobode zbog tlačenja njihove braće, onih koji žive osamljeni jer nikome ništa ne znače, onih koji žive siromaštvo sa svim dramatičnim posljedicama.
70. [*Poticaj*] Potičemo braću, posebice starješine, da prate, poštujući *forum internum* (CIC 630 § 5), braću koja prolaze krizne situacije samoće, izolacije, žalosti, dvostrukog života, neprimjerenoga seksualnog ponašanja (ACG Krakov 2004., br. 215-218; ACG Bogota 2007., br. 182) te da im se pomogne u prevladavanju te kušnje kako bi se ponovno uključili u zajednički, bratski život.
71. [*Povjerba*] Naređujemo priorima i starješinama da zajedno s osposobljenim osobama traže konkretnu njegu i načine kako određenoj braći pomoći u svladavanju ovisnosti, privrženosti i psiholoških problema.
72. [*Poticaj*] Naš zavjet siromaštva je uvijek bio vidljivi znak solidarnosti i čimbenik vjerodostojnosti našeg propovijedanja (ACG Bogota 2007., br. 185). Molimo braću da čuvstveno i djelotvorno žive evandeosko siromaštvo i opredjeljenje za siromašne i odbačene (ACG Krakov 2004., br. 229 i 238; ACG Bogota 2007., br. 188).
73. [*Povjerba*] Podsjećamo svu braću da su s našim dominikanskim životom nespojivi: nedostatak strogoće, odbijanje doprinosa zajedničkim fondovima, osobna sredstva i posjedi te netransparentnost u zajedničkoj ekonomiji. Naređujemo da se provincijali, priori i starješine sa svojim vijećima, suoče s tim problemima i da ih riješe.

Liturgijski i molitveni život

74. [*Zahvala*] Zahvaljujemo Međunarodnom liturgijskom povjerenstvu Reda za izvršen posao u korist dominikanskoga liturgijskog života. Potičemo Povjerenstvo da nastavi tu zadaću.
75. [*Molba*] Utvrdivši da nekoliko provincija još uvijek nije prevelo i prilagodilo različite knjige *Propriuma Reda propovjednika* na moderne jezike, svim provincijama Reda koje to još nisu napravile upućujemo sljedeće molbe:
1. da provincijske i međuprovincijske vlasti uspostave kontakt s Međunarodnim liturgijskim povjerenstvom Reda kako bi joj proslijedili imena članova provincijskog ili međuprovincijskog liturgijskog povjerenstva te trenutno stanje prijevoda različitih dijelova *Propriuma Reda propovjednika*;
 2. da provincijska ili međuprovincijska liturgijska povjerenstva, prije negoli pošalju prijevode Generalnoj kuriji na odobrenje, uspostave kontakt s Međunarodnim liturgijskim povjerenstvom Reda, koje će moći dati korisne smjernice za prikladnu pripremu prijevoda tekstova i prikaza obreda;
 3. da se samostanima i kućama braće, kao i samostanima monahinja, apostolskih sestara i laičkim bratstvima redovito prosljeđuju informacije Međunarodnoga liturgijskog povjerenstva Reda, posebno glasilo Info CLIOP.
76. [*Molba*] Molimo Učitelja Reda da sastav Međunarodnoga liturgijskog povjerenstva Reda svjedoči o našoj različitosti (Dominikanska obitelj, kontinenti, kulture), tako da njezino istraživanje vodi računa o teološkim i pastoralnim različitostima.
77. [*Preporuka*] Molitva Krunice (Ružarija) ima posebno mjesto u našoj tradiciji (ACG Bogota 2007., br 96). Osobno ili zajedničko prakticiranje ove molitve (KKN 67, § II) potiče na osobno i zajedničko obraćenje. Ona nas otvara duhu siromaštva i približava nas siromašnima. Stoga preporučujemo zajednicama da u svoj plan zajedničkog života uključe brigu za molitvu krunice te da u svoj projekt apostolskog života (KKN 311) uvrste aktivnosti koje potiču evangelizaciju kroz ovu pučku pobožnost.
78. [*Molba*] Molimo da se izraz *oratio privata* (KKN 40 i 66 § I) zamijeni izrazom *oratio secreta*², koji više odgovara našoj dominikanskoj tradiciji.
79. [*Povjerba*] Svjesni činjenice da neka braća, čak i neki entiteti Reda, zanemaruju zajedničko slavlje liturgije (Izvješće učitelja Reda, br. 88), povjeravamo Učitelju Reda da svoj braći uputi pismo o liturgijskom životu, posebno o liturgiji časova u svojim različitim svakodnevnim ritmovima, kako to zahtijeva pravo i dominikanski život.

Zajednički život

80. [*Poticaj*] Tradicija Reda smatra da se duh sudjelovanja i zajedničke odgovornosti u organizaciji našega redovničkog i apostolskog života odvija redovitim održavanjem skupština i vijeća (KKN 7, § II i 312). Žalosno je da neke zajednice još uvijek ne poštuju tu odluku (Izvješće učitelja Reda, br. 102). Stoga, potičemo priore i starješine da sazivaju skupštine više puta u godini, kao što je propisano.
81. [*Poticaj*] Potičemo priore i starješine da podsjećaju na vrijednost tišine, klauzure, habita i djela pokore (KKN 40). Iako ti elementi nisu najvažniji u našem redovničkom

² Humbertus de Romanis, *Opera de vita regulari*, ed. J.-J. Berthier, Roma, 1888, sv. 1, str. 153, 170 i 172. Usp. Mt 6, 5-6.

životu, ne znači da još i danas ne pridonose posebnosti i plodnom ostvarivanju naše apostolske službe.

82. [*Poticaj*] Izvješće učitelja Reda (br. 87) podsjeća nas na važnost zajedničkog objeda u našem životu. Zbog toga tražimo od priora i starješina da pozivaju braću na redovito sudjelovanje za zajedničkim stolom.

IV. POGLAVLJE

STUDIJ

Studij u Redu

83. Što se tiče uloge studija u dominikanskom životu, upućujemo na Opće skupštine u Providenceu (br. 104-143), Krakovu (br. 124-160) i Bogoti (br. 99-130).
84. Postoje ponekad napetosti između raznih poimanja teologije i Crkve: u njih su uključena i braća. Napredak Tradicije i propovijedanja podrazumijeva da teolozi razmišljaju o novim pitanjima u svjetlu vjere i da se ne zadovoljavaju ponavljanjem prijašnjih odgovora. Radi se o zahtjevnoj službi koju Crkva očekuje od Reda. Tome svjedoči činjenica da je sveti Toma Akvinski postao crkveni naučitelj unatoč nekim nerazumijevanjima na koja je naišao za vrijeme života i koja su se nastavila nakon njegove smrti. Nedavno je brat Marie-Joseph Lagrange pokazao sličan primjer svojim strpljivim i ustrajnim istraživanjem.
85. [*Molba*] Stoga molimo generalnog postulatora da mu prvotna zadaća bude beatifikacija brata Marie-Joseph Lagrangea, uzora egzegetskog i teološkog istraživanja.

Koordinacija i planiranje intelektualnog života

86. Kako bi koordinacija i planiranje intelektualnog života bile učinkovite, moraju se temeljiti na općoj viziji koja uzima u obzir ne samo darove i potrebe braće i institucija zauzete u apostolatu intelektualnog života, nego i žurnu potrebu obnove intelektualnog života Reda. Koordinacija i planiranje trebaju se odvijati na više razina: provincijskoj, regionalnoj i svjetskoj. Učitelju Reda u tome pomažu (KKN 90) braća iz provincija, regionalni susreti regensa studija, socius za intelektualni život i Stalno povjerenstvo za promociju studija u Redu.

Provincijska razina

87. Na provincijskoj razini, o koordinaciji i planiranju brine provincijal (ACG Bogota 2007., br. 122-128), uz pomoć regensa studija pojedine provincije (ACG Krakov 1984., br. 144-160) i njegova provincijskog povjerenstva za intelektualni život, u suradnji s Učiteljem Reda (KKN 89).
88. [*Povjerenstvo*] Povjeravamo Učitelju Reda i njegovim sociusima da za vrijeme vizitacije provjere kod regensa studija te zatraže da u svojim godišnjim izvješćima naznače jesu li se u proteklom razdoblju provodile odluke Opće skupštine u Providenceu (br. 143 – omogućiti sposobnim i spremnim studentima pohađanje programa za doktorante bez pretjeranog odugovlačenja).

Regionalna razina

89. Posljednjih godina povećala se svjesnost o potrebi koordinacije i organizacije na regionalnoj razini (ACG Bogota 2007., br. 118).
90. [*Povjerba*] Stoga, obvezujemo sve regense studija, u svakoj regiji, da se sastanu barem jednom u trogodištu koje prethodi Općoj skupštini. Regensi trebaju između sebe izabrati koordinatora.
91. [*Povjerba*] Povjeravamo sociusu za intelektualni život da svu braću na vrijeme obavijesti o susretima regensa, tako da i regensi drugih regija mogu sudjelovati.
92. Glavne zadaće regionalnih susreta regensa studija trebat će uključivati:
 1. Procjenu prisutnosti i raspoloživosti braće angažirane u apostolatima intelektualnog života u regiji;
 2. Procjenu financijskih potreba i izvora za taj apostolate te prijedlog regionalne strategije kako podijeli i razvijate te resurse;
 3. Razvoj strategija za suradnju;
 4. Olakšavanje pristupa službama i strukturama potpore u pojedinim regijama: biblioteke, tiskanje, sredstva audiovizualne produkcije i internetske stranice.

Na svjetskoj razini

93. Nužnost da se može računati na učinkovitu koordinaciju s kompetencijom i posebnim poslanjem na općoj razini traži poznavanje situacije i opis uloge Stalnog povjerenstva za promicanje studija u Redu (KKN 90, § II; Izvješće Učitelja Reda, br. 61).

Analiza jakih i slabih strana (SWOT)

94. [*Commissio*] Tražimo da svaki centar institucionalne formacije, istraživanja, specijaliziranih studija i svako sveučilište pod jurisdikcijom Provincije ili Učitelja Reda provede analizu svojih snaga, slabosti, perspektiva i rizika te da rezultate te analize pošalju sociusu za intelektualni život prije sljedeće Opće skupštine.

Stalno povjerenstvo za promicanje studija u Redu

95. Iznova formuliramo ciljeve Stalnog povjerenstva za promicanje studija u Redu te mijenjamo njezin sastav, naznačujući neke posebne funkcije i određujući rokove za izradu pravoga strateškog plana za intelektualni život u cijelome Redu.

Cilj Povjerenstva

96. Stalno povjerenstvo za promicanje studija u Redu treba ispuniti glavne ciljeve opisane u KKN 90; pomagati i podržavati Učitelja Reda u intelektualnom poslanju Reda te

poticati i organizirati intelektualnu suradnju između provincija i institucija pod izravnom jurisdikcijom Učitelja Reda.

97. [Naredba] Stoga naređujemo da Stalno povjerenstvo za promicanje studija u Redu osigura da akademski centri i istraživački centri izrade strateške planove te da procijeni ostvarenje tih planova.

Članovi Povjerenstva

98. [Naredba] Naređujemo da članovi Stalnog povjerenstva za promicanje studija u Redu budu:
- socius Učitelja Reda za intelektualni život, predsjednik Povjerenstva;
 - koordinatori regensa različitih regija Reda;
 - jedan predstavnik akademskih institucija pod izravnom jurisdikcijom Učitelja Reda, kojeg imenuje Učitelj Reda;
 - dva druga člana koje imenuje Učitelj Reda od kojih je, ako je moguće, barem jedan povezan s našim sveučilištima.
99. [Naredba] Naređujemo da članovi Stalnog povjerenstva za promicanje učitelj Reda, koje imenuje Učitelj Reda, budu imenovani na razdoblje od šest godina.

Glavne zadaće Povjerenstva

100. [Naredba] Naređujemo da Stalno povjerenstvo za promicanje studija u Redu pomaže Učitelju Reda i sociusu za intelektualni život na sljedećim područjima:
- planiranje i razdioba ljudskih i financijskih resursa Reda na području studija (Izvešće učitelja Reda, br. 66);
 - promicanje formacije budućih profesora;
 - revizija *Ratio studiorum generalis Ordinis Fratrum Praedicatorum*;
 - procjena analize jakih i slabih strana svakog centra (ACG Bogota 2007., br. 120);
 - priprema izvješća o mogućnosti održanja centara studija Reda prije svake Opće skupštine;
 - pomoć u izradi izvješća što ga socius za intelektualni život treba predstaviti Općoj skupštini te stvaranje prijedloga koje treba predstaviti na skupštini.
 - umrežavanje biblioteka;
 - provjera stanja publikacija koje ovise o Učtelju Reda te provođenje politike izdavaštva i širenja izdanja.

Početak rada Povjerenstva

101. [Naredba] Naređujemo da Stalno povjerenstvo za promicanje studija u Redu počne djelovati u novom sastavu po završetku mandata sadašnjeg Povjerenstva.
102. [Naredba] Naređujemo da regije koje nemaju regionalnog koordinatera regensa imenuju koordinatera prije lipnja 2011. Taj se izbor može obaviti dopisno, a za početni saziv odgovoran je regens najstarije provincije u regiji.

Svjetski susreti regensa studija

103. Opća skupština u Bogoti (ACG, br. 119) zatražila je svjetski kongres regensa studija. Taj kongres je istaknuo potrebu održavanja takvih susreta u budućnosti.
104. [*Povjerba*] Povjeravamo sociusu za intelektualni život da godinu dana prije izborne Opće skupštine sazove susret svih regensa studija Reda. Zadaće toga susreta na općoj razini bit će analogne zadaćama regionalnih susreta regensa studija.

Ustanove pod izravnom jurisdikcijom Učitelja Reda

105. Ustanove pod izravnom jurisdikcijom Učitelja Reda pridonose intelektualnom životu cijelog Reda: formacija profesora za učilišta, afilijacija instituta...
106. [*Preporuka*] Preporučujemo razvoj suradnje između svih akademskih institucija Reda, npr. razmjena profesora i istraživača na određeno vrijeme.
107. Kao i sve akademske institucije Reda, institucije pod neposrednom jurisdikcijom Učitelja Reda suočene su s teškoćama na akademskoj razini koje ponekad kratkoročno prijete i njihovoj egzistenciji (u slučaju Biblijske i arheološke škole u Jeruzalemu i Povijesnog instituta) ili dugoročno (Papinsko sveučilište Svetoga Tome Akvinskog i angažman braće na Teološkom fakultetu Sveučilišta u Fribourgu). Svjesni duljine akademske formacije, smjena se treba na vrijeme planirati te traži solidarnost svih entiteta Dominikanske obitelji (Izvješće Učitelja Reda, br. 61).
108. [*Povjerba*] Povjeravamo sociusu za intelektualni život da potiče politiku izbora mogućih budućih predavača i istraživača za institucije pod neposrednom jurisdikcijom Učitelja Reda.
109. [*Povjerba*] Povjeravamo Učitelju Reda da izradi statute »fonda za administraciju entiteta pod neposrednom jurisdikcijom Učitelja Reda«. Taj fond će trebati između ostaloga financirati stipendije studija i braći ili sestrama u pogledu njihova eventualnoga budućeg poučavanja u institucijama pod neposrednom jurisdikcijom Učitelja Reda, ili njihove eventualne buduće aktivnosti na Povijesnom institutu ili Leoninskoj komisiji.

Biblijska i arheološka škola u Jeruzalemu

110. [*Povjerba*] Povjeravamo Francuskoj biblijskoj i arheološkoj školi u Jeruzalemu da za sljedeću skupštinu pripremi opće izvješće o svom francuskom identitetu, u svezi s tri sljedeća čimbenika: 1) prednost političke potpore Republike Francuske; 2) teškoća pronalaska frankofonskih profesora; 3) činjenica da se suvremena egzegeza piše uglavnom na engleskom jeziku. Izvješće treba uzeti u obzir i prednost koju školi daje njezina sadašnja prisutnost u Jeruzalemu te objasniti odnose Samostana sv. Stjepana i Škole.
111. [*Molba*] Molimo Učitelja Reda da u sljedećih pet godina pošalje dva brata profesora u Biblijsku i arheološku školu u Jeruzalemu.

Teološki fakultet Sveučilišta u Fribourgu

112. Angažman Reda na Teološkom fakultetu Sveučilišta u Fribourgu uređen je trodijelnim ugovorom s Kantom Fribourg i s Konferencijom švicarskih biskupa. Ovaj ugovor jamči fakultetu njegov socijalni i eklezijalni karakter. Ugovor se obnavlja 2015. a sve strane trebaju iznijeti svoje stajalište 2013. godine.
113. [*Preporuka*] Preporučujemo Učitelju Reda, velikom kancelaru Teološkog fakulteta u Fribourgu, da u pregovorima oko odluke o ugovoru pobrine da se Fakultetu zajamče uvjeti po kojima će moći zadržati svoju značajku međunarodnog centra za teološku formaciju.
114. U sljedećih pet godina, dva sadašnja profesora dominikanca u Fribourgu otići će u mirovinu.
115. [*Molba*] Stoga molimo sociusa za intelektualni život da u sljedećih pet godina, uz pomoć braće u Fribourgu, pronade braću koja bi predavala na Teološkom fakultetu u Fribourgu.

Papinsko sveučilište Svetoga Tome Akvinskog u Rimu (Angelicum)

116. U sljedećih pet godina, četvrtina profesora dominikanaca na Papinskom sveučilištu Svetoga Tome Akvinskog otići će u mirovinu. Biti će posebno teško naći braću koja će preuzeti odgovorne službe na Sveučilištu.
117. [*Molba*] Stoga molimo sociusa za intelektualni život da počne već sada, uz pomoć Papinskog sveučilišta Svetoga Tome Akvinskog, tražiti braću i sestre koji bi mogli poučavati na tom sveučilištu za pet godina.
118. [*Naredba*] Naređujemo Papinskome sveučilištu Svetoga Tome Akvinskog da u svoju analizu *jakih i slabih strana* (SWOT) i svoj strateški plan uključe studiju o mogućnosti bolje rasporedbe broja profesora, vodeći računa o lokalnoj konkurenciji i broju raspoložive braće u Redu, prelazeći na jedan jezik poučavanja, barem na nekim fakultetima ili nekim predavanjima. To bi koristilo većem broju studenata a smanjili bi se i izdaci za plaće.

Povijesni institut Reda

119. [*Molba*] Molimo Učitelja Reda da do sljedeće Opće skupštine Povijesnom institutu Reda pridruži dvojicu braće kao redovne članove.

Posebna pitanja

Dijalog sa suvremenim znanostima

120. [*Preporuka*] Preporučujemo angažman braće u dijalogu, polazeći od teologije i filozofije, sa suvremenim znanostima (društvene znanosti, fizika, biologija,

ekonomija, ekologija, zdravlje...). Taj angažman podrazumijeva da se braća mogu formirati na tim područjima ili pak produbiti neku ranije stečenu formaciju.

Društvo dominikanskih izdavača

121. [Molba] Molimo predsjednika Društva dominikanskih izdavača, koje je pod patronatom Skupštine, da na svoje sjednice pozove sve profesionalne izdavačke kuće Reda kako bi se proširila međunarodna suradnja.

Tehnologija u službi intelektualnog poslanja

122. Prethodne su Opće skupštine Reda prepoznavale da je prioritet Reda naviještanje evanđelja kroz upotrebu različitih sredstava tehnološke komunikacije. (ACG Providence 2001., br. 95-99 i 201; ACG Bogota 2007., br. 111; ACG Krakov, 1984, br. 93-94).
123. [Poticaj] U tom svjetlu potičemo braću da, u suradnji s drugim članovima Dominikanske obitelji, koriste sredstva tehnološke komunikacije (npr. Internet, a dobar primjer je DOMUNI (www.domuni.eu) ili *Dominicos* (www.dominicos.org) kako bi proširili granice edukacijskoga pastoralata te došli do onih koji se inače ne bi mogli time okoristiti.

Dominikanski institut orijentalnih studija u Kairu

124. [Preporuka] Svjesni važnosti poznavanja islama, preporučujemo različitim entitetima Reda da se posluže resursima Dominikanskog instituta za orijentalne studije (IDEO) u Kairu te da surađuju u životu tog Instituta.

Traženje sredstava

125. [Poticaj] Potičemo provincije, sve institucije Dominikanske obitelji i svakog brata da se aktivno interesira za traženje sredstava u vidu sponzorstva (*fund raising*). To je u skladu s našom dominikanskom tradicijom prosjaštva i postaje sve potrebnije za život naših institucija, posebice kako bi se braći i sestrama omogućila dobra formacija.

Spomeni

126. [Zahvala] Za zahvalnošću se spominjemo službe teološkog promišljanja i istraživanja koju je brat Edward Schillebeeckx (1914.-2009.) dao Redu, Crkvi i čovječanstvu te pozivamo nove naraštaje braće da studiraju i upoznaju njegovo djelo.

127. [Zahvala] Sa zahvalnošću odajemo priznanje radu na obnovi moralne teologije brata Servais-Theodorea Pinckaersa (1925.-2008.), koji nam je pomogao iščitavati djela svetog Tome u svjetlu biblijskih i patrističkih izvora te nam otvorio teološke vidike za suočavanje s moralnim izazovima našega vremena.

V. POGLAVLJE

SLUŽBA RIJEČI

128. [Preporuka] Preporučujemo da se u sve centre formacije Reda uvede studij teologije komunikacije kao priprava za vršenje službe Riječi.

Propovijedanje djeci i mladima

130. Opća skupština u Avili 1986. označila je svijet mladih kao jedan od prioriteta našeg poslanja (usp. ACG Avila 1986., br. 67-71).

131. Kao propovjednici nade, nalazimo se pred izazovom da pronađemo kreativne i učinkovite putove kontakta s mladima, da ih susrećemo s poštovanjem i otvorenošću, da saslušamo njihove najdublje želje i težnje, da razumijemo njihove stvarnosti života i naučimo njihov način izražavanja te da odgovorimo na njihovo traženje smisla u svjetlu Evanđelja.

- 132 [Čestitka] Čestitamo braći i sestrama Reda koji su već angažirali u raznovrsnim službama s djecom, adolescentima i mladima.

133. [Preporuka] Priznavajući djelatnu ulogu katoličkih odgojnih ustanova, posebice onih koje vodi Red, kao mjesta kontakta i kao platforme svjedočenja Evanđelja nade, preporučujemo provincijama da podupru nazočnost i službu braće u katoličkim školama, koledžima i sveučilištima.

134. [Preporuka] S istim ciljem preporučujemo entitetima Reda da, gdje god je to moguće, naprave pastoralne prijedloge u kojima bi se djeca, adolescenti i mladi mogli okupljati radi socijalnih, kulturnih, odgojnih ili vjerskih aktivnosti.

Propovijedanje posredstvom modernih sredstava društvenog priopćavanja

- 136 [Povjerva] Povjeravamo Učitelju Reda da imenuje generalnog promicatelja sredstava društvenog priopćavanja koji će se samo toj službi u potpunosti posvetiti, a izvjeća će davati socijumu za apostolski život. Njegove zadaće uključuju među ostalima:

1. promicati upotrebu mas medija, posebice upotrebu interneta, u različitim entitetima Reda;
2. podupirati braću koja su već uključena u te službe i poticati ih da surađuju s drugim entitetima;
3. razvijati bazu podataka braće u Redu koja su uključena na području radija, televizije, interneta, tiskovina, produkcije filma i DVD;
4. razvijati bazu podataka o svim dominikanskim web stranicama usredotočujući se na propovijedanje Riječi;

5. povezivati braću koja se bave filmskom i DVD produkcijom i vidjeti na koji način mogu obogatiti poslanje Reda (usp. ACG Krakov 2004., br. 96); i
6. koordinirati rad web urednika Reda i svega posla koji se odnosi na internet.

137. [*Čestitka*] Čestitamo braći, sestrama i laicima Reda koji su razvili kreativne i inovativne načine propovijedanja na internetu nudeći online duhovne vježbe, dopisni studij, savjetovanje, homilije i promoviranje zvanja. Svjesni smo da je za vrijeme pripreme ove skupštine i za vrijeme njezina održavanja kreativna upotreba video programa i interneta pokazala kako se moderna tehnologija može učinkovito koristiti.

138. [*Preporuka*] Preporučujemo da svaki entitet Reda omogući braći u formaciji da razviju svoju sposobnost odgovorne upotrebe moderne tehnologije (ACG Krakov 2004, br. 233) te ih opremi za uključivanje u apostolat posredstvom medija.

Suradnja s Dominikanskom obitelji

148. Dominikanski laikat, po tome što su laici članovi Dominikanskog reda, tvore jednu obitelj s monahinjama, braćom i sestrama i dionici su apostolskog poslanja Rea i Crkve. Nama, braći, izazov je da ih prihvatimo i koordiniramo svoje poslanje propovijedanja među članovima Reda.

150. [*Preporuka*] Preporučujemo voditeljima Dominikanske obitelji da promiču i omogućuju zajedničke duhovne vježbe ili okupljanje svih članova Dominikanske obitelji barem svake treće godine, u onim entitetima u kojima se to još ne čini.

151. [*Poticaj*] Kako bismo svojim propovijedanjem dirnuli mlade u srce potičemo sve članove Dominikanske obitelji da se koriste umijećima: glazba, kazalište, izložbe, književnost, itd., koristeći se naročito modernim tehnologijama.

Suradnja s Pokretom dominikanske mladeži

155. [*Poticaj*] Potičemo braću da, u povezanosti s cijelom Dominikanskom obitelji, nastave propovijedanje među mladima, da predlažu njihovu suradnju u praćenju različitih skupina povezanih s Pokretom te da podržavaju stvaranje novih skupina.

156. [*Preporuka*] Preporučujemo mladima iz našega pokreta da sve više produbljuju ideal svetog Dominika i da ga ostvaruju u svojem životu, prihvaćajući konkretne dužnosti kao mladi propovjednici u Crkvi, na riječima i na djelu, polazeći od sućuti i milosrđa. Isto tako, ponovno ih potičemo da pojačavaju svoju formaciju, da budu izvor nadahnuća drugim mladima, da se sve više povezuju zajedničkim Statutom koji je odobrilo Međunarodno povjerenstvo Pokreta dominikanske mladeži, da stvore svoj ekonomski fond koji bi podupirao njihovo nastojanje i organiziranje te poticao apostolsku komunikaciju među svojim članovima.

Međureligijski dijalog

161. Prethodne opće skupštine potvrdile su važnost međureligijskog dijaloga (ACG Avila 1986., br. 22 i ACG Bogota 2007., br. 82). Novi elementi u današnjem kontekstu čine naš angažman u međureligijskom dijalogu još važnijim: porast nasilja u ime religije koje pogađa kršćane u nekoliko zemalja i neprimjeren aktivizan nekih evangeličkih skupina.

162. [*Preporuka*] Preporučujemo da odgojitelji pouče braću, u početnoj i trajnoj formaciji, barem minimalo o drugim religijama te da potiču promišljanje o teologiji religija na našim dominikanskim fakultetima i centrima studija. U tu svrhu mogu poslužiti potencijali naših specijaliziranih centara.

163. [*Čestitka*] Čestitamo braći koja, pojedinačno i u specijaliziranim institutima Reda, rade na području dijaloga s kulturama i religijama, posebice u dijalogu s islamom, koji posljednjih godina postaje sve potrebnijim.

Župnička služba

181. [*Poticaj*] Naša je prisutnost na župama predmet koji neprestance iziskuje promišljanje. Opća skupština u Rimu 1983. (ACG, br. 38-42) podrobno je obradila temu o dominikanskim župama. Potičemo braću da nanovo prouče tu, još uvijek važeću dokumentaciju.

182. [*Preporuka*] Preporučujemo našim zajednicama koje se brinu o župama da potiču: službu riječi, biblijsku i teološku formaciju za laike i posvećeni život, evanđeosku brigu o najsiriromašnjima i približavanje onima koji su se udaljili od Crkve; sve ovo kao primarne elemente dominikanskog poslanja u spomenutim zajednicama. Isto tako, neka podupiru apostolsku suradnju s drugim područjima propovijedanja pojedinih crkvi, posebno socijalni pastoral, odlučnu brigu o ljudskim pravima, potporu nekim pastoralnim posebnostima i teološku formaciju pastoralnih djelatnika.

183. [*Preporuka*] Budući da je naše poslanje po sebi zajedničko, nalažemo braći koja djeluju na župama da podupiru suradnju s Dominikanskom obitelji, brinu o dostojanstvu liturgije, usklađuju svoje apostolsko služenje Božjem puku s vlastitim potrebama samostanskog života te da spomenuto poslanje učine vidljivim zajedničkim djelovanjem.

184. [*Preporuka*] Preporučujemo provincijalima, vice-provincijalima i njihovim vijećnicima da detaljno prouče stvarne potrebe pojedine Crkve u vidu prihvaćanja ili neprihvatanja neke župe ili za očuvanje prisutnosti u nekim župama. Isto tako im preporučujemo da osiguraju uistinu zajedničko apostolsko djelovanje.

VI. POGLAVLJE

ODGOJ

185. Cilj našeg odgoj je formiranje dominikanskih propovjednika. Prepoznatljivo dominikansko propovijedanje mora biti stvaralačka polazišna točka svih drugih vidova ljudske, duhovne, intelektualne i pastoralne formacije. Zajednički žar da podijelimo plodove

kontempliranja Riječi Božje stvara ozračje kulture poslanja, u kojem svi rastemo kao propovjednici.

186. [*Naredba*] Glede formacije dominikanskog propovjednika naređujemo da odgovjitelji i vijeća za odgoj pročitaju i provedu u djelo akte Skupštine u Kakovu koji se odnose na zvanja i formaciju (5. poglavlje) i »Pismo odgojitelju« Opće skupštine u Bogoti (5. poglavlje). Slijedeći našu braću na Skupštini u Bogoti i mi ih potičemo da se »i sami ponovno upoznaju s bogatim promišljanjem Reda o zvanjima i formaciji« (ACG Bogota 2007., br. 197).

187. [*Čestitka*] Pohvaljujemo dobar rad koji se, u poslanju formiranja dominikanskih propovjednika, sada odvija na svim razinama. Htjeli bismo ovdje predočiti različite načine kako bi se prospješio rad Skupština u Krakovu i Bogoti glede formacije.

Promicatelj zvanja i pripuštanje kandidata

188. Promicanje zvanja jača naš svekoliki pastoralni rad s mladima, potiče mlađu braću da se uključe u aktivnosti u promicanju zvanja, uključuje suradnju Dominikanske obitelji i posebice molitvu naših monijalnih sestara. To također potiče naše zajednice da vidljivo žive bogate dimenzije dominikanskog života (KKN 165, I).

189. [*Naredba*] Na temelju pozitivnog iskustva nekoliko entiteta Reda naređujemo da u svakoj provinciji, vice-provinciji i vikarijatu bude imenovan promicatelj zvanja (ACG Krakov 2004., br. 265). Ako je moguće, promicanje i usmjeravanje zvanja trebalo bi biti njegova prvotna zadaća.

190. [*Poticaj*] Imajući u vidu raznolikost kandidata koji danas ulaze u Red, glede dobi, teološke formacije i kulturne pozadine, potičemo promicatelje zvanja i povjerenstvo za pripuštanje kandidata da primjereno provjeravaju sposobnosti kandidata prije primanja u naš specifično dominikanski oblik posvećenog života. Ne možemo tražiti od kandidata »da budu savršeno motivirani, nego neka radije budu sposobni postupno sazrijevati i sebe radosno uključivati u naš način života na koji smo se mi po zavjetima obvezali« (ACG Krakov 2004., br. 263).

Formacija odgojitelja

191. [*Preporuka*] Preporučujemo Učitelju Reda da uspostavi orijentacijski tečaj za nove odgojitelje (i učitelje novaka i učitelje studenata), kao bi i sami, kao odgojitelji, mogli biti formirani u kontekstu naše zajedničke dominikanske karizme, zakona i našega poslanja (ACG Krakov 2004., br. 274).

192. [*Preporuka*] Preporučujemo da se održi regionalni susret svih odgojitelja (ACG Krakov 2004., br. 271; ACG Bogota 2007., br. 219). Taj bi susret mogao biti mjesto na kojem bi se raspravljalo o zajedničkim pitanjima formacije i tražilo načine za produblјivanje suradnje u regiji.

Zajednica formacije

193. [*Poticaj*] U skladu s ACG Bogota br. 216, potičemo provincijala, vice-provincijala, generalnog vikara da, svaki sa svojim vijećem u svojem entitetu, redovito napravi evaluaciju zajednice formacije i ozračja u kojem se odvija formacija te osigura nužni sklad između života o kojemu govorimo da ga živimo i života kojim stvarno živimo.

194. [*Preporuka*] Kuća formacije ima istodobno dužnost i radost odgajati braću u službi dominikanske uprave. Stoga preporučujemo da se uvede praksa, koja već postoji u kućama formacije u nekoliko provincija, da se braću s jednostanim zajetima poziva na susrete zajednice koji se razlikuju od sjednica samostanske skupštine (KKN 6-7).

Istinska dominikanska intelektualna formacija

195. [*Preporuka*] Kako bismo promicali istinsku dominikansku intelektualnu formaciju, posebice u entitetima u kojima nema dominikanskog intelektualnog centra, preporučujemo suradnju na tome području među različitim entitetima u Redu.

196. [*Poticaj*] Potičemo sociusa sa intelektualni život da olakša tu suradnju zajedno sa sociusima pojedinih regija i s regensima studija. Jedna od mogućnosti mogla bi biti i razmjena dominikanskih profesora između različitih entiteta.

197. [*Poticaj*] Potičemo odgojitelje i profesore da budu darežljivi, bude li potrebno, za službe monahinja, sestara i dominikanskog laikata.

Braća suradnici

198. [*Poticaj*] Potičemo odgojitelje braće suradnika da proučavaju i primjenjuju KKN 217-220, ACG Krakov 2004., br. 248-259, kako bi braća suradnici mogli ostvariti svoju posebnu ulogu u propovjedničkom apostolatu Reda i svoj udio u životu i u upravi naših zajednica.

Trajna formacija

199. [*Poticaj*] Potičemo svu braću da se osposobe za današnju pastoralnu praksu Crkve. U sadašnjoj situaciji nužno je, kako u početnoj tako i u trajnoj formaciji, da se velika pozornost pridaje pitanjima stvarne zrelosti, seksualnosti, tendencija ponašanja i zavjeta čistoće. Trajna formacija trebala bi posvijestiti razlikovanje između prisnosti i granica kojih se treba držati u profesionalnom i svećeničkom radu, a koje su danas bitne za učinkovitu službu (ACG Bogota 2007., str. 223).

200. [*Poticaj*] Svjesni da za dominikanca formacija nikada ne završava, nego se stalno razvija, potičemo svakoga brata da njeguje istinsku osobnu zrelost, molitveni život, vjernost zavjetima, zajednički život, privrženost učenju i djelatnu solidarnost sa siromašnima. Sve su te dimenzije nužne kako bi se bilo „propovjednik milosti“ i istinski svjedok.

VII. POGLAVLJE

UPRAVA

Restrukturiranje entiteta Reda

201. [*Naredba*] Naređujemo Učitelju Reda i svoj braći iz entiteta na koje se to odnosi da započnu postupak reorganiziranja struktura uprave kako bi se razvilo apostolsko poslanje i redovito opsluživanje braće. Na kraju ovoga postupka, koji bi trebao biti dovršen 2016., kao samostalni entiteti Reda bit će samo Provincije i Viceprovincije. Postojat će također samostani i kuće pod neposrednom jurisdikcijom Učitelja Reda. Na provincijskoj razini, osim samostana i kuća na području provincije, neke će provincije imati provincijske vikarijate, kao i samostane i kuće izvan područja provincije. U svjetlu ovoga smanjenja vrsta entiteta koji se trenutno nalaze u Redu svi sadašnji generalni vikarijati trebaju slijediti proceduru koja se preporučuje u br. 206. Štoviše, svi sada postojeći regionalni vikarijati trebaju se zvati provincijskim vikarijatima na kraju ovoga postupka. Samostani i kuće koje nisu uključene u provinciju ili provincijski vikarijat priznat će se na kraju postupka kao zajednice izvan područja provincije. Provincijal, viceprovincijal treba jednom godišnje pohoditi te zajednice, a može za takve samostane i kuće imenovati vikara (usp. KKN 345).

Promjene struktura Reda i prijelaz prema novim strukturama

202. [*Povjerba*] Budući da konačne promjene u Konstitucijama Reda traže potvrdu triju Općih skupština, provedba reorganiziranja koje predviđa br. 201. neće se ostvariti prije 2016. Ipak, trebat će prijelazno razdoblje s provođenjem konkretnih normi i procedura. Stoga povjeravamo Učitelju Reda:

1. da pripremi popis naredbi iz KKN koje bi trebalo promijeniti na sljedeće dvije Opće skupštine, sve dok reorganizacija ne bude konačno potvrđena.
2. da pomogne i naznači konkretne smjernice provincijama i vikarijatima koje zahvaća ova reorganizacija.

203. [*Naredba*] S tim ciljem naređujemo sljedeće:

1. KKN 257 § I, 1°, da za osnivanje dvije trećine od 25 glasača trebaju biti afilirani viceprovinciji.
2. KKN 407 § I, 7° i KKN 409-bis, broj „dvadeset“ (20) mijenja se u „dvadeset pet“ (25).

Vikarijati: generalni i provincijski

204. [*Naredba*] Naređujemo Učitelju Reda i njegovu Vijeću da više ne osnivaju nijedan generalni vikarijat.

205. [*Naredba*] Kako bismo pojačali dominikanski život i poslanje naređujemo da se do 2016. svi generalni vikarijati usklade s jednim od entiteta Reda o kojima se govori u br. 201. Svaki generalni vikarijat treba započeti postupak, uz pomoć sociusa Učitelja Reda, kako bi odredili pravnu strukturu koja bi najbolje osnažila njegov dominikanski način života i poslanje.

206. [*Preporuka*] Preporučujemo generalnim vikarijatima sljedeći postupak kako bi do 2016. uskladili reorganizaciju o kojoj govori br. 201.

1. Ako generalni vikarijat ima potreban broj braće i samostana, može uputiti molbu da postane viceprovincijom. Ako nema dovoljan broj braće ili samostana da bi postao viceprovincijom, generalni vikarijat se može integrirati u drugu provinciju, ili postati provincijskim vikarijatom ili tvoriti jednu ili više kuća *extra territorium* neke provincije.
2. Generalni vikarijat može se spojiti s jednim ili više entiteta kako bi postao viceprovincijom ili jačim provincijskim vikarijatom.
3. U prijelaznom vremenu sve generalne vikare i sociuse Učitelja Reda, uključene u taj proces, treba pozvati na susret s Učiteljem Reda kako bi se raspravilo o njihovim opcijama i teškoćama.
4. Generalni vikar treba za svaki vikarijat napraviti evaluaciju svake godine i pismeno izvješće poslati Učitelju Reda kao bi se vikarijatu mogla pružiti potpora i pomoć u tome prijelaznome vremenu.
5. Statute generalnog vikarijata treba promijeniti u svjetlu reorganizacije istaknute u br. 201 i entiteta s kojim će se uskladiti do 2016.

207. [Preporuka] Preporučujemo da provincija s provincijskim vikarijatom koji ima manje od 15 birača ili bez jednoga samostana započne postupak s braćom toga vikarijata, koji treba dovršiti do 2016., kako bi se odredilo koja bi pravna struktura najbolje osnažila njegov dominikanski život i poslanje. Može se pojačati provincijski vikarijat kao bi ostvario ono što se traži za provincijski vikarijat ili može sam sebe izravno integrirati u drugu provinciju ili se spojiti s jednim ili više entiteta kako bi postao viceprovincijom ili jačim provincijskim vikarijatom. Pored toga postupka, treba pregledati i uskladiti provincijske i vikarijatske statute. Inače, provincijski vikarijat može postati jedna ili više kuća *extra territorium* provincije. U tom slučaju treba ukinuti statute provincijskog vikarijata.

Provincije i viceprovincije

208. [Naredba] Kako bi se pojačao dominikanski život i poslanje naređujemo da se do 2016. godine provincije i viceprovincije, gdje je to podesno, usklade s jednim od entiteta Reda o kojima govori naredba br. 201. Svaka provincija i viceprovincija treba započeti postupak, uz pomoć sociusa Učitelja Reda, kako bi se odredila pravna struktura koja bi najbolje osnažila njezin dominikanski način života i poslanje.

209. [Preporuka] Preporučujemo provincijama i viceprovincijama sljedeći postupak kako bi se do 2016. uskladili s reorganizacijom o kojoj govori naredba br. 201:

1. Ako provincija nema dovoljan broj braće ili samostana da bi ostala provincijom, može postati viceprovincijom ili provincijskim vikarijatom. U slučaju da ne ispunjava uvjete za provincijski vikarijat, može tvoriti jednu ili više kuća *extra territorium* neke provincije;
2. Provincija se može spojiti s jednim ili više entiteta kako bi ostala provincijom ili postala viceprovincijom;
3. U prijelaznom vremenu sve provincijale i sociuse Učitelja Reda, uključene u taj proces, treba pozvati na susret s Učiteljem Reda kako bi se raspravilo o njihovim opcijama i teškoćama;

4. Provincijal treba za provinciju napraviti godišnju evaluaciju i pismeno izvješće poslati Učitelju Reda kao bi se provinciji mogla pružiti potpora i pomoć u tome prijelaznome vremenu.
5. U slučaju da se promijeni pravna struktura provincije, treba do 2016. uskladiti statute entiteta s njegovom novom pravnom strukturom.

Kanonski pohodi Učitelja Reda

222. [*Molba*] U devet godina mandata Učitelja Reda predviđena su dva kanonska pohoda u svaki entitet (KKN 398, § II). Tražimo da se jedan pohod obavi pod predsjedanjem Učitelja Reda, kojega prvenstveno prati socius odgovoran za taj entitet, a drugi kanonski pohod da se obavi pod predsjedanjem sociusa koji je povezan s tim entitetom, a u pratnji drugoga brata koji nije nužno član Generalne kurije.

Organizacija pohoda pod predsjedanjem Učitelja Reda

223. Barem šest mjeseci unaprijed šalje se provincijalu upitnik o kojemu on raspravlja sa svojim vijećem. Provincijal šalje kraće izvješće odgovarajući na sljedeća pitanja:

1. broj braće, broj samostana i kuća, demografija entiteta;
2. vrste apostolske aktivnosti;
3. izazovi koji se postavljaju;
4. strukture redovničke i intelektualne formacije;
5. predloženi program kanonskog pohoda;

Tijekom pohoda:

6. susret sa zajednicama i braćom, prema modalitetima koje odredi Učitelj Reda;
7. susret s različitim provincijskim institucijama (vijeća, povjerenstva i dr.);
8. neformalni susret s Dominikanskom obitelji;
9. pohod jednom ili drugom samostanu sestara.

Zaključci se šalju u roku od mjesec dana.

Socius odgovoran za entitet bdije nad provođenjem zaključaka kanonskog pohoda.

Recepcija Akata Općih skupština

220. [*Poticaj*] Potičemo provincijale i njihova vijeća da pronađu učinkovita sredstva ne samo za prevođenje i slanje Akata Općih skupština nego i to da se samostani i kuće njihovih provincija, viceprovincija i vikarijata upoznaju s njihovim sadržajem te ih primjenjuju (ACG Bogota 2007., br. 227).

Dominikanska svećenička bratstva

232. [*Povjerba*] Tražimo od Učitelja Reda da revidira pravilo dominikanskih svećeničkih bratstava (KKN 149 § II – 151), kako bi se bolje uzeo u obzir poseban način života biskupijskog svećenika.

Braća u neredovitoj ili teškoj situaciji

234. [*Poticaj*] Pri polaganju zavjeta tražimo milosrđe Božje i milosrđe svoje braće. Ne možemo propovijedati milosrđe ako ga ne iskazujemo i ne primamo u okrilju našega Reda. Katkada pojedini brat može imati posebnu potrebu toga milosrđa jer se udaljio od našega zajedničkog života i svojega obećanja živjeti po zavjetima. Zavjetovanjem smo se obvezali da ćemo učiniti sve što je moguće da bismo ga ponovno primili u okrilje Reda. „Veća je radost na nebu zbog jednog obraćena grešnika negoli zbog devedeset i devet pravednika kojima ne treba obraćenja“ (Lk 15, 7). Trebamo vjerovati u njegovu zvanje i njegovu sposobnost da poštuje svoje zavjete čak i dok smatra da mu ih je teško živjeti. To je izraz naše kršćanske nade.

Međutim, u danom trenutku, kada se je toliko otuđio od redovničkog života da je zajedničko dobro u opasnosti, milosrđe i istina zahtijevaju od poglavara da poduzmu jasne mjere kako bi riješili njegovu nezakonitu situaciju i za njegovu dobro i za dobro Reda. Stoga potičemo više poglavare da uredi protupropisane situacije braće bratskom intervencijom. Brat je u protupropisanoj situaciji kada se uobičajeno ne nalazi u kući ili samostanu. „Uobičajeno“ znači dijeliti svakodnevni zajednički život, izuzevši situaciju brata koji je, iz apostolskih ili zdravstvenih ili studijskih razloga, prethodno pismeno dobio dopuštenje od svojega višeg poglavara (KKP 665, § 1; KKN 441). Status te braće koja žive izvan samostane uređen je statutom Provincije (KKN 336). Drugi način reguliranja je, pod određenim uvjetima, eksklaustracija (KKP 686, § 1).

Za druge slučajeve (fugitivus, braća koja odbijaju poslušnost...), utvrdivši da više situacija nije primjereno vođeno, potičemo više poglavare da provode u djelo procedure koje su propisane našim pravom (KKN 45-bis, 294) i kanonskim pravom (KKP 694-704). Osim toga, prema težini protupropisanih situacija, nakon provincijalova razlučivanja, mogu se nametnuti različite sankcije, pravedne i srazmjerne teškoći koju se susreće, i to strogo zapovijedi (*praeceptum formale*): vrijeme monaških duhovnih vježbi; zabrana objavljivanja i tiskanja u bilo kojem obliku; suspenzija javne riječi; zabrana svakog oblika praćenja (ljudskog, psihološkog, duhovnog); ograničenje službe; suspenzija ovlasti ispovijedanja (KKP 974); suspenzija svake službe; vrijeme fizičkog udaljavanja; oduzimanje aktivnog prava glasa... Viši starješina može te sankcije popratiti opomenom. Katkada se preporučuje psihološko i duhovno praćenje. Treba paziti na objektivnost procedure kako bi se poštovala pravda i bratska ljubav kao i ravnoteža između čisto kaznenog vida i ljekovitog vida kazne. Razlog ove upute opravdava se uzimajući u obzir opće dobro, dobro brata, rizik pogoršavanja ili skandala za Red i za Crkvu i, u nekim zemljama, pravne odgovornosti.

Za neku braću u teškoj situaciji razgovor viših poglavara, u vidu asignacije u neki drugi entitet, može katkada biti pozitivno rješenje za tu braću s teškoćom u svojoj provinciji podrijetla, imajući u vidu kaznene i civilne rizike kojima se može izložiti.

Propovijedanje pomirenja i ozdravljenja

235. Imajući u vidu sadašnju krizu zbog seksualnog, psihičkog i emocionalnog zlorabljenja maloljetnika i drugih ranjivih osoba unutar Crkve, izražavamo svoju sućut i molitve svima koji su tako teško trpjeli. Duboko smo pogođeni time što su neka naša dominikanska braća počinila te užasne čine. Molimo oproštenje od žrtava koje su svećenici i redovnici seksualno zlorabili, što je rezultiralo velikim traumama i često gubitkom vjere.

236. [*Naredba*] Želeći biti propovjednicima pomirenja i ozdravljenja koje nalazimo u Kristu (KKN 2 § 1) naređujemo da:

1. provincijali, viceprovincijali sa svojim vijećima moraju osigurati da njihov entitet ima jasne i detaljne smjernice i procedure (ACG Providence 2001., br. 266; Pismo Učitelja Reda od 30. svibnja 2008.) koje ispravno predlaže prevenciju, pastoralnu skrb, i jamči strogu primjenu propisa kanonskog i civilnog zakona kao odgovor na tvrdnje da su ih naša braća seksualno zlorabili, kako bi se prava navodne žrtve i optuženoga brata zaštitila i jamčila;

2. te smjernice i procedure treba ostvariti do siječnja 2012., a kopije dokumenta podijeliti braći u entitetu te jednu kopiju poslati Učitelju Reda;

3. svi provincijali (viši poglavari) trebaju osigurati da njihov entitet udovoljava „programima sigurnog ozračja“ koje nude biskupije ili redovničke konferencije. Tamo gdje nema takvih programa, trebaju upotrijebiti njima najprilagođenije programe iz drugih dominikanskih entiteta;

4. svi provincijali (viši poglavari) trebaju osigurati da su braća educirana o važnosti jasno postavljenih granica u njihovoj službi, počevši od vremena početne formacije;

5. do sljedeće Opće skupštine svi entiteti Reda trebaju dati duhovnu zadovoljštinu za grijeh seksualnog zlorabljenja koje su svećenici i redovnici počinili nad maloljetnicima i ranjivim osobama, koji su traumatizirali i poremetili vjeru tolikih (npr. redovita sveta ura, zajedničko recitiranje pokorničkih psalama, itd.).

237. [*Povjerba*] Povjeravamo Učitelju Reda da, sa svojim vijećem, do siječnja 2011. objavi propise za primjenu crkvene procedure glede zločina koji svećenik, kršenjem šeste zapovijedi Dekaloga, učini nad maloljetnikom, osvrćući se posebno na KKP, kan. 695.

VIII. POGLAVLJE

EKONOMSKO UPRAVLJANJE

246. [*Potvrda*] Potvrđujemo da se braću u formaciji pouči o administrativnim i ekonomskim pitanjima, kako je istaknuto u Rimu i na sljedećim općim skupštinama (ACG Rim 1983, br. 193; ACG Avila 1986., br. 175; ACG Oakland 1989., br. 120 i 185; ACG Meksiko 1992., br. 216; ACG Bologna 1998., br. 224; ACG Providence 2001., br. 402; ACG Krakov 2004., br. 340; ACG Bogota 2007., br. 259).

247. [*Naredba*] Naređujemo ekonomu Reda da sa svojim Ekonomskim vijećem svake treće godine organizira regionalne susrete o administrativnim i ekonomskim pitanjima s provincijskim ekonomima, provincijalima, viceprovincijalima i generalnim vikarima (ACG Providence 2001., br. 403).

248. [*Naredba*] Naređujemo da sljedeći tekst zamijeni KKN 567:

Provincijali, viceprovincijali, generalni vikari i ravnatelji ustanova pod neposrednom jurisdikcijom Učitelja Reda, kojima pomažu njihovi ekonomski, odgovorni su za izravno slanje Učitelju Reda svake godine, do 31. kolovoza, dvaju sljedećih dokumenata:

1. Godišnje ekonomsko izvješće. Izvješće se sastoji u iscrpnom prikazu ekonomske situacije entiteta. Treba sadržavati detalje prihoda i rashoda, aktivu i pasivu te godišnji budžet kao i glavne projekte koji su poduzeti ili se planiraju. Ako entitet ima različite vikarijate, samostane, kuće i institute, izvješće treba detaljno prikazati ekonomsku situaciju svakoga od njih. Oblik toga izvješća može varirati u skladu s mjesnim običajima, ali mora sadržavati sve gore navedene podatke. Uzorak se može dobiti u ekonomu Reda.
2. Upitnik u vidu doprinosa (obračunavanje odbitaka). Koristi se za obračunavanje godišnjih doprinosa entiteta Reda. Temeljem toga upitnika entiteti prijavljuju dozvoljene odbitke za troškove formacije, donacije drugim entitetima Reda, medicinske i zdravstvene izdatke braće. Ekonom Reda treba poslati upitnik svake godine, a trebao bi biti isti za svaki entitet.

Doprinosi Redu

252. [*Naredba*] Naređujemo ekonomu Reda da provincijalima, viceprovincijalima i generalnim vikarima pripremi godišnje izvješće o fondovima solidarnosti (ACG Bogota 2007., br. 273.).

253. [*Naredba*] Naređujemo Učitelju Reda i Generalnom vijeću da iz Fonda solidarnosti daju Angelicum 1 000 000 EUR za značajnije radove na obnovi Angelicuma (ACG Bogota 2007., br. 134.).

254. [*Zahvala*] Zahvaljujemo svima koji su pomogli u stvaranju Fonda solidarnosti Reda, posebice Sestrama dominikankama od Betlehema u Nizozemskoj.

Troškovi Skupštine

260. [*Naredba*] Naređujemo da se troškovi općih skupština dijele pravedno, srazmjerno godišnjem doprinosu svakog entiteta redovitom budžetu Reda, ali tako da nijedan član skupštine ne plati više od 3% sveukupnih troškova skupštine. Putni troškovi se dijele podjednako, a administrativni troškovi proporcionalno. Glede smještaja, svaki član skupštine plaća troškove po danu (*per diem*) svoje nazočnosti (ACG Bogota 2007., br. 286).

IX. POGLAVLJE

KONSTITUCIJE I NAREDBE

Bilješke

** *constitutio adprobata* (*habet duo capitula*)

* *constitutio inchoata* (*habet unum capitulum*)

◆ *ordinatio prima vice acceptata*

[A] *textus abrogatus* – tekst ukinut.

U *kurzivu* je otisnut novi tekst.

265. — (Bologna 1998., br.292).

** [O] 93. — § III. Regensa predlaže provincijska skupština, a postavlja ga Učitelj Reda ~~na četiri godine do sljedeće skupštine. Može ga se odmah predložiti za drugi mandat, ali ne i za treći.~~ Dok mu traje....

270.

◆ 285. Naredba – § I. – Naredbe koje su obvezivale u tijeku ~~pet~~ *dviju* uzastopnih općih skupština te na ~~šesto~~ *trećoj* bile odobrene, neka se uvrste u Knjigu konstitucija i naredaba. *Ako nisu uvrštene, smatrat će se ukinutima, osim ako ih opća skupština ponovno ne uvede.*

272.

◆ 328. – § I. – Svaki brat koji ima aktivno pravo glasa može biti postavljen za ekonomu samostana, ako je za ovu službu uistinu sposoban.

§ II. – *Postavlja ga prior s pristankom samostanskog vijeća i s potvrdom provincijala.*

§ ~~III~~ III. – Postavlja se na tri godine i može biti neposredno postavljen i na drugo trogodište, ali ~~bez provincijalova pristanka, ne~~ *na treće samo u slučaju nužde.*

275.

[A] 373. – Među ostalim stvarima, u provincijskom vijeću treba raspravljati:

1° o postavljanju ili smjenjivanju regionalnog i samostanskog priora;

2° o predlaganju ili smjenjivanju župnika ~~saslušavši skupštinu zajednice kojoj je župa pripojena;~~

3° - 7° (kao u tekstu).

276 (Bologna 1998., br. 303)

378. [Konstitucija] – § I. – Svaka provincija treba imati ekonomu koji će, prema propisima određenim za upravljanje, voditi brigu o dobrima provincije.

** [Naredba] § II. – *Brat koji tu službu završi, može biti odmah postavljen i za drugi mandat, ali ne i za treći mandat*

* [Naredba] *bez pristanka Učitelja Reda.*

289. (Caleruega 1995., br. 149)

(Insert. def.) 560. Naredba – § I. – Entiteti Reda trebaju na skupštinama ili u statutima definirati način upravljanja novčanim dobrima (uredovanje; upravljanje novcem, dionicama,

obveznicama ili tome slično; ulaganje i transfer novca u bankama) prema mjesnim uvjetima po pitanju novca.

§ II. – U svakoj se provinciji trebaju odrediti etičke norme glede ulaganja i pologa novca. O tomu se treba brinuti provincijal sa svojim vijećem, saslušavši ekonomsko vijeće i promicatelja ili provincijsko povjerenstvo za Pravdu i Mir. Uvažavajući te norme provincija i svaka pojedina kuća će prosuditi u kojim je bankama primjereno polagati svoj novac i u kojim društvima imati udjela.

~~§ II.~~ § III. – Novac treba polagati samo u bankama koje su poznate po sigurnosti, i to prema br. 555, na ime dotične moralne osobe ili ustanove kojoj pripada.

~~§ III.~~ § IV. – Banku treba izabrati sam upravitelj uz suglasnost poglavara. (Krakov 2004, br. 384)

292. [Izjava] Izjavljujemo da su ukinute naredbe izglasane počevši od Opće skupštine u River Forestu (1968.) i uključno do skupštine u Caleruegi (1995.) koje nisu uvrštene u KKN 2010. godine.

293. [Dokidanje] Dokidamo sljedeće naredbe Opće skupštine u Caleruegi: brojevi 53, 76, 86, 139, 148, 159, 160, 161.

297. [Povjerba] Povjeravamo Generalnoj kuriji Reda da na službenoj web stranici Reda objavi *editio typica* Knjige konstitucija i naredbi (KKN) nakon svake opće skupštine, koja jasnije prikazuje različite vrste zakonodavstva Reda, prema njezinoj obvezujućoj i/ili konačnoj značajki: *constitutio inchoata, approbata et confirmata* (koja obvezuje), *constitutio inchoata cum ordinatione, ordinatio „permanens“* (koja obvezuje), *constitutio „in fieri“* (*inchoata* ili *approbata* ali *sine ordinatione* – koja još ne obvezuje), *ordinatio in „transitu“* (koja obvezuje, ali nije još konačno uvrštena). To izdanje treba donijeti sve naredbe općih skupština koje nisu uvrštene u KKN, ali su još uvijek na snazi.

298. [Povjerba] Povjeravamo Generalnoj kuriji da, u pripravi sljedeće opće skupštine, pripremi popis naredbi na snazi koje bi dotična kapitularna povjerenstva trebala revidirati.

MJESTO SLJEDEĆE OPĆE SKUPŠTINE

300. Izjavljujemo da će se sljedeća opća skupština, koja će biti opća skupština definitora, slaviti u Hrvatskoj provinciji, tijekom mjeseca srpnja i kolovoza godine 2013., a točni će datumi biti naknadno određeno.

U Rimu, u samostanu Svete Sabine, 21. rujna godine Gospodnje 2010.

Fr. Bruno Cadoré, OP
Učitelj Reda